

Hørings svar - Forslag til endringer i forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk

AKVA group Land Based A/S (LB) har i samarbejde med vores søsterselskab AKVA group Land Based Norway ASA gennemgået *Forslag til endringer i forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk* med høringsfrist 20-Jan-2020, og har følgende kommentarer:

Punkt 3.2 §4 Definitioner

I LB har vi de sidste 8-10 år delt vores anlæg op i systemer og undersystemer. Vi har følgende primære overordnede opdeling:

- RAS (Recirkuleringssystemer)
- FTS (Gennemstrømning)
- HAT (Klækkeri)
- AUX (Auxiliary / fælles/udenoms/hjælpesystemer).

RAS, FTS, HAT svarer til afdelingsbeskrivelsen i høringsnotatet, som selvstændige produktionsenheder på en given lokation. AUX systemer er enten placeret adskilt fra fx et RAS anlæg, og/eller med en selvstændig funktion som dækker et eller flere fx RAS anlæg. Et LOX anlæg er i sagens natur placeret adskilt fra produktionsbygningen og vil være defineret som et AUX anlæg desuagtet om det leverer oxygen til et enkelt RAS anlæg eller flere. Et vaccinationsanlæg vil også anses for at være et AUX system idet det som sådan ikke er en integreret del af RAS anlægget, dvs. det er ikke en del af den daglige drift – selvom det rent fysisk godt kan være placeret i samme lokale som RAS anlægget.

Grænsen for hvad man anser for værende en fællesfunktion er flydende, men rent praktisk vil man på opdrætsanlægget, efter vores vurdering, typisk bruge den betegnelse leverandøren har fastsat. Hos LB benyttes RAS/FTS/HAT/AUX i alt dokumentation fra salg til engineering, henover 3D modellering, 2D produktionstegninger, tag-systemer baseret på ISO/IEC 81346, P&ID, og End User Documentation (driftsmanualer).

Som udgangspunkt stemmer forslaget godt overens med måden LB leverer opdrætsanlæg i dag og forslaget modtages positivt. LB anbefaler at definitionen holdes flydende. Det foreslås dog at termen *fællesfunktion* erstattes af termen *hjælpfunktion* eller *støttefunktion* eller lignene, idet *fællesfunktion* indikerer flertal hvorimod *hjælpfunktion* eller *støttefunktion* er antalsneutralt.

Punkt 3.3 §7 Krav til dokumentation.

LB bifalder at kravet til rørdokumentation lempes som angivet i høringsdokumentet. Kravet har givet alvorlige unødvendige udfordringer og meromkostninger. LB ser, på linie med Fiskeridirektoratet, ikke at det nuværende krav skaber merværdi.

Punkt 3.5 §16. Krav om produktcertificering.

Det er muligvis korrekt at problemstillingen omkring certificering af rør ikke gælder for kar og slanger, men der er stadig udfordringer med certificering af kar. Som reglerne er i dag skal hvert enkelt karmodel certificeres, og det er en tids- og omkostningskrævene process.

AKVA group Land Based Norway ASA producerer kar til både det norske og internationale marked, og kan i dag levere ca 3000 forskellige konfigurationer af basalt set det samme kar. Imidlertid anses fx ø16m kar med en højde på 5 meter som værende et forskelligt produkt i forhold til det samme kar med en højde på 4.8 meter, desuagtet at materialevalg, godstykkelse og montage etc er ens på begge kar. Certificeringsomkostningen er på omkring NOK 30.000 per kar, hvorfor det er urealistisk at få certificeret alle modeller. For kunderne betyder det forlænget leveringstid og ekstra omkostninger.

Det specifikke krav om at hver enkelt model skal have et særskilt certifikat er unødvendigt tidskrævende og fordyrene, og skaber ikke værdi for nogen parter. LB anerkender at princippet om produktcertificering er fornuftigt i forhold til det overordnede mål om at undgå rømning, men implementeringen har i dette henseende været meget uheldig.

I dag er kar under 1 m³ undtaget krav om produktcertificering, men antallet af kar under 1 m³ solgt de sidste 10 år er ganske lille, og denne karstørrelse reducerer i sig selv ikke risikoen for rømning. Det ville være meningsfyldt at øge minimumsgrænsen og i stedet definere ved hvilken størrelse seismisk aktivitet skal indregnes. Kar med et volumen på fx under 60 m³ kunne være undtaget, såfremt de er monteret i et område med et opsamlingsarrangement som minimum kan opsamle det samlede karvolumen ved et totalhavari. Et lignende krav findes i miljødirektoratets tankforskrift (se fx <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m536/m536.pdf> side 10). Et sådant krav vil ikke omfatte betonkar, da de i forvejen er omfattet af andre krav, og det må formodes at et sådant alternativ kun vil blive benyttet ved mindre kar, da et opsamlingsarrangement kan blive uforholdsmæssigt dyrt for store kar.

LB anbefaler at kravet justeres således at produkter der overordnet set er ens, vurderes efter princippet om godkendelse af "den svageste model" (typisk den største model af en serie af ensartede kar) med udstedelse af et samlet produktcertifikat dækkende for flere modeller. LB foreslår at der samtidigt indføres mulighed for at droppe certifikationskravet af kar, hvis der i stedet der er et andet opsamlingsarrangement som skitseret ovenfor.

Punkt 3.6 §20 Opstart af nye landbaserede akvakulturanlæg, afdelinger og fællesfunktioner.

Termen *opstart* er ikke defineret og det er dermed uklart hvad præcist der der menes. I LB skal ser vi opstart af anlæg mv på flere niveauer, specifikt:

- Test og indregulering/indkøring af anlæg inden overdragelse til slutbrugeren.
- Oplæring af driftspersonale
- Biologisk opstart af biofiltre
- Indsættelse af rogn eller fisk.

En del af den dokumentation der påkræves indsendt kan der være risiko for ændres i forbindelse med fx indregulering af nybyggede anlæg, hvis der opdages mangler eller u hensigtsmæssigheder.

Det er almindelig praksis at køre anlægget i en periode uden fisk i anlægget særligt for at sikre driftspersonalet får den fornødne oplæring samt for at fange eventuelle børnesygdomme.

LB anbefaler at kravet præciseres således at dokumentation skal være indsendt inden indsættelse af rogn og/eller fisk.

Med venlig hilsen,
AKVA group Land Based A/S

Morten Nielsen
CEO